

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžk/36/2019
Identifikačné číslo spisu: 1017201998
Dátum vydania rozhodnutia: 10.09.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1017201998.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumana (spravodajca) a sudkýň JUDr. Eriky Čanádyovej a JUDr. Moniky Válašikovej, PhD. v právnej veci žalobcov: 1/ Ing. W. P. CSc., nar. XX.XX.XXXX, E., 2/ Mgr. I. P., nar. XX.XX.XXXX, MO., obaja právne zastúpení: JUDr. Ján Čarnogurský, advokát, Dostojevského rad 1, Bratislava, proti žalovanému: Okresný úrad Bratislava, odbor výstavby a bytovej politiky, Tomášikova 46, Bratislava, za účasti sťažovateľov (pôvodne ďalších účastníkov konania): 1/ Ing. L. T., nar. XX.XX.XXXX, R., 2/ MUDr. A. T., nar. 07.09.1970, Vlčkova 1018/15, Bratislava, obaja právne zastúpení: AK Váľko Marián & partners s. r. o., Porubského 2, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-BA-OVBP2-2017/63847/KIZ zo dňa 14.09.2017, v konaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/240/2017- 264 zo dňa 13. novembra 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť sťažovateľov 1/ a 2/ (pôvodne ďalších účastníkov 1/ a 2/) proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/240/2017-264 zo dňa 13. 11. 2018 z a m i e t a.

Návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti z a m i e t a.

Žalobcom 1/ a 2/ p r i z n á v a proti sťažovateľom 1/ a 2/ právo na úplnú náhradu trov kasačného konania.

Žalovanému právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave podľa § 191 ods. 1 písm. c), písm. d), písm. g) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok („SSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. OU-BA-OVBP2-2017/63847/KIZ zo dňa 14.09.2017 (ďalej aj len „napadnuté rozhodnutie“) a rozhodnutie Mestskej časti Bratislava - Staré mesto (ďalej aj len „prvostupňový orgán“) č.

1860/14830/2017/STA/Vas/K-50 zo dňa 30.03.2017 (ďalej aj len „prvostupňové rozhodnutie“) a vec vrátil prvostupňovému orgánu na ďalšie konanie.

2. Napadnutým rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie ďalších účastníkov 1/ a 2/ a potvrdil prvostupňové rozhodnutie, ktorým prvostupňový orgán povolil ďalším účastníkom 1/ a 2/, ako stavebníkom zmenu rozostavanej stavby „Rekonštrukcia, dostavba a nadstavba rodinného domu, E., súpisné číslo XXXX, na pozemkoch parc. č. 2973/4 a 2973/1, k. ú. J., s napojením na inžinierske siete aj cez pozemok v reg. „C“, parc. č. 21535 v k. ú. J. v spojenom územnom a stavebnom konaní podľa projektovej dokumentácie vypracovanej v júni 2015 s doplnením v decembri 2016 spoločnosťou Uhliarik Architects s. r. o.

3. Pre dotknutú stavbu bolo pôvodnému stavebníkovi JUDr. H. P. v spojenom územnom a stavebnom konaní vydané stavebné povolenie č. 2132/16560/2012/STA/Vas/A7 zo dňa 25.04.2012, právoplatné dňa 16.11.2012 (ďalej aj len „pôvodné stavebné povolenie“). Listom zo dňa 24.04.2014 stavebný úrad zobral na vedomie, že právnym nástupcom pôvodného stavebníka sa stali ďalší účastníci konania 1/ a 2/, ktorí zároveň týmto listom stavebnému úradu oznámili začatie stavby a jej dodávateľa. Dňa 24.08.2016 ďalší účastníci konania 1/ a 2/ adresovali stavebnému úradu žiadosť o stavebné povolenie na zmenu stavby pred dokončením „Rekonštrukcia, dostavba a nadstavba rodinného domu, E.“ spolu s projektovou dokumentáciou, ktorej prvostupňový orgán vyhovel prvostupňovým rozhodnutím.

4. Krajský súd uznesením č. k. 5S 240/2017-117 zo dňa 03.07.2018 pribral do konania účastníkov administratívneho konania - ďalších účastníkov konania 1/ a 2/ a uznesením, č. k. 5S 240/2017-219 zo dňa 27.09.2018 priznal správnej žalobe o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 14.09.2017 odkladný účinok až do právoplatnosti rozhodnutia správneho súdu vo veci samej.

5. Krajský súd konštatoval, že stavebný úrad povolil zmenu stavby pred jej dokončením v zmysle § 68 a § 139b ods. 4 stavebného zákona, avšak takýmto povolením presiahol zákonnú možnosť zmeny stavby pred jej dokončením v zmysle citovaných ustanovení stavebného zákona. Krajský súd mal na základe priloženej fotodokumentácie za preukázané, že v danej veci došlo k zániku pôvodnej stavby, ku ktorej bola povolená rekonštrukcia (prestavba). V tejto súvislosti uviedol, že v čase vydania pôvodného stavebného povolenia v roku 2012 a v čase vydania napadnutého rozhodnutia v roku 2017 bol iný skutkový stav.

6. Krajský súd uviedol, že umiestnenie stavby na pozemku a zmenu stavby je možno riešiť a povoliť iba v samostatnom územnom a stavebnom konaní a nie v konaní o povolenie zmeny stavby pred dokončením, kedy chýba predmet konania. V tomto prípade sa totiž na predmetnom pozemku z pôvodnej stavby jedného nadzemného a troch podzemných podlaží nachádzali len pivnice na treťom podzemnom podlaží a pivnice na štvrtom a piatom podzemnom podlaží, čo potvrdil aj štátny stavebný dohľad, dňa 10.05.2016. Podľa názoru krajského súdu zmenami stavieb pred ich dokončením v zmysle § 139b ods. 4 stavebného zákona zákonodarca mal na mysli zmeny čiastkové a nie zbúranie objektu a postavenie nového. Ani pojmy „rekonštrukcia, dostavba a nadstavba...“ vyjadrené v prvostupňovom rozhodnutí nevystihujú reálny stav nehnuteľnosti už v čase pred jeho vydaním. Krajský súd konštatoval, že v prípade dotknutej stavby ide v podstate o nový objekt, čo vyplýva aj z výroku prvostupňového rozhodnutia, kedy sa uvádza, že zmena stavby pred dokončením bude uskutočnená podľa dokumentácie overenej v stavebnom konaní vypracovanej v júni 2015 s doplnením v decembri 2016. V dôsledku uvedeného prvostupňové rozhodnutie povoľuje rekonštrukciu troch nejestvujúcich podlaží (1. nadzemného podlažia a 1. a 2. podzemného podlažia).

7. Pokiaľ ide o námietku nedodržania odstupovej vzdialenosti medzi existujúcim rodinným domom E., par. č. 2980/2 vo vlastníctve žalobcov (ďalej aj len „rodinný dom XX“) a už nejestvujúcim rodinným domom E., par. č. 2973/4 vo vlastníctve stavebníkov (ďalej aj len „rodinný dom 22“), ktorá merala podľa žalobcov 1/ a 2/ v inkriminovanej časti plánovanej prístavby schodiska k pôvodnému rodinnému domu XX vyše 4m, krajský súd konštatoval, že s touto sa žalovaný nevysporiadal dostatočne, pričom krajský súd nevedel z jeho odôvodnenia vyhodnotiť, aké odstupové vzdialenosti boli medzi domami XX

a XX pred začatím práce na dome XX, keďže žalobcovia 1/ a 2/ tvrdia, že 4 - 4,4 metra a žalovaný tvrdí, že 3,35 m. S poukazom na § 6 vyhl. č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie (ďalej aj len „vyhl. č. 532/2002 Z. z.“), krajský súd dal za pravdu žalobcom 1/ a 2/, že prvostupňový orgán síce konštatoval, že sú splnené zákonné podmienky podľa § 6 ods. 4 vyhl. č. 532/2002 Z. z. a danú vec tak aj posúdil, avšak z kontextu povolenia rozhodnutia vyplýva, že postupoval podľa § 6 ods. 5 vyhl. č. 532/2002 Z. z. V tejto súvislosti krajský súd konštatoval, že ak stavebný úrad určí iné riešenie vzdialenosti rodinných domov, ako je ustanovené v § 6 ods. 3 a 4 vyhl. č. 532/2002 Z. z., môže tak urobiť iba na podklade výpočtov a meraní, ktoré by preukázali, že sú splnené požiadavky na vzájomné vzdialenosti podľa § 6 ods. 1 vyhl. č. 532/2002 Z. z., avšak takéto výpočty a merania sa v spise ani rozhodnutiach nenachádzajú.

8. Krajský súd akceptoval námietku procesného pochybenia správnych orgánov, kedy žalobcom 1/ a 2/ nedoručili vyjadrenie stavebníkov k ich odvolaniu ani oznámenie o termíne plánovanej obhliadky, ktorej sa v dôsledku uvedeného nemohli zúčastniť, pričom sami ju v odvolaní navrhovali a o jej uskutočnení sa dozvedeli až z napadnutého rozhodnutia. S poukazom na § 33 ods. 1 a 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) (ďalej aj len „správny poriadok“) konštatoval, že je nesprávne, ak si citované ustanovenia správne orgány vykladajú tak, že záleží len na aktivite nositeľov dotknutých práv, či si sami iniciatívne právo uplatnia a nie je v tomto smere potrebná aktivita správneho orgánu. Takýto výklad je v rozpore s § 3 ods. 2 správneho poriadku.

9. Krajský súd s poukazom na § 59 ods. 1 písm. a) a b) stavebného zákona a § 14 ods. 1 správneho poriadku akceptoval aj námietku, že prvostupňový orgán nekonal s PhDr. A. U. a Mgr. E. U., ktorí sú vlastníkami časti nehnuteľností - dvojdom s parc. č. 2980/2, 3, kedy časť dvojdomu parc. č. 2980/3 vlastní A. U. a E. U. a časť dvojdomu parc. č. 2980/2 vlastní žalobcovia 1/ a 2/. Obe nehnuteľnosti dvojdomu sú postavené na parc. č. 2980/1, ktorá susedí s parcelou č. 2973/4, na ktorom sa nachádza nehnuteľnosť stavebníkov-ďalších účastníkov konania 1/ a 2/. Z uvedeného vyplýva, že účastníkmi správneho konania mali byť aj A. U. a E. U. (spolu ďalej aj len „opomenutí účastníci“).

10. Sťažovatelia 1/ a 2/ zastúpení advokátom podali včas kasačnú sťažnosť proti napadnutému rozsudku z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f) a g) a navrhli, aby kasačný súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a konanie zastavil a zároveň, aby kasačný súd priznal kasačnej sťažnosti odkladný účinok.

11. Odňatie možnosti konať pred súdom sťažovatelia 1/ a 2/ videli v tom, že napadnutý rozsudok považujú za arbitrárny, kedy krajský súd neuviedol presné, jasné a zrozumiteľné zdôvodnenie ako dospel k svojim záverom a taktiež sa žiadnym spôsobom nezaoberal argumentáciou sťažovateľov 1/ a 2/. K otázke zmeny stavby uviedli, že štátny stavebný dohľad zo dňa 10.05.2016 žiadnym spôsobom nepotvrdil, že došlo k zániku rodinného domu, pretože sa týkal inej stavby a to terénneho schodiska pri rodinnom dome a nie domu samotného. Poukázali na svoje vyjadrenia zo dňa 14.08.2018 a 02.11.2018, kde sa zaoberali vzťahom § 68 a § 139b ods. 4 stavebného zákona v spojení s § 11 ods. 3 vyhl. č. 453/2000 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona (ďalej aj len „vyhl. č. 453/2000 Z. z.“). Za nedostatočne odôvodnené považovali sťažovatelia 1/ a 2/ aj závery krajského súdu ohľadom odstupových vzdialeností. K otázke procesných pochybení namietali, že krajský súd sa vôbec nevysporiadal s ich argumentáciou a ani nezodôvodnil, prečo a v čom ju nepovažoval za správnu a v tejto súvislosti poukázali na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 115/03 a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva. Za nedostatočne odôvodnené považujú sťažovatelia 1/ a 2/ aj závery krajského súdu ohľadom opomenutia účastníkov p. U. a p. U., keďže krajský súd neuviedol, akým spôsobom mala byť právna pozícia menovaných ovplyvnená. Sťažovatelia 1/ a 2/ namietajú nedostatočné odôvodnenie aj vo vzťahu k záverom ohľadom procesného pochybenia vo vzťahu k doručovaniu vyjadrenia žalovaného, keďže krajský súd sa podľa ich názoru obmedzil na strohú citáciu z komentára k správnomu poriadku, avšak nevysporiadal sa v tomto smere s ich argumentáciou. V tejto súvislosti poukázali na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu SR a na zásadu správneho súdnictva nezrušovať administratívne rozhodnutia iba za účelom odstránenia formálnych väd.

12. K nesprávnemu právnemu posúdeniu otázky zmeny stavby sťažovateľa 1/ a 2/ argumentovali tým, že krajský súd podľa ich názoru nesprávne interpretoval § 68 a § 139b ods. 4 stavebného zákona, pričom opomenul posúdiť skutkový stav v intenciách § 43 stavebného zákona a ustanovení vyhl. č. 453/2000 Z. z. Poukázali na to, že realizovali svoje subjektívne oprávnenie na základe stavebného povolenia, pričom počas realizácie prác smerujúcich k uskutočneniu stavby požiadali o zmenu stavby pred jej dokončením. Táto zmena sa týkala priestorového a výrazového stvárnenia stavby a zmeny v napojeniach na inžinierske siete. Nemenia sa žiadne územnotechnické ukazovatele, ani stavebnotechnické určenie a účel budúceho využitia stavby. Ďalej argumentovali tým, že stavebný zákon neupravuje časový okamih, kedy je možné žiadať o zmenu stavby, z gramatického a logického výkladu však vyplýva, že tak možno spraviť počas realizácie stavebných prác na základe stavebného povolenia. Uviedli, že nie je pravdou, že by pôvodný dom neexistoval a poukázali na to, že stavebný zákon nedefinuje pojem rekonštrukcia stavby, avšak tento je možno subsumovať pod pojem „zmena stavby pred jej dokončením“. Za rekonštrukciu sa považuje aj prestavba či znovu-postavenie častí stavby, ktoré predstavujú zásah do konštrukčno-výrobného systému stavby, pričom uvedené sa prejavuje v tom, že stavebné konštrukcie postavené stavebnými prácami a výrobkami, ktoré sú spojené pevným základom so zemou po celú dobu od začatia výkonu prác podľa stavebného povolenia po dnešný deň, stále existujú v celom rozsahu intencií definície stavby podľa § 43 stavebného zákona. Podľa názoru sťažovateľov 1/ a 2/ dotknutý rekonštruovaný a prerábaný rodinný dom aj v stave rozostavanosti nepretržite spĺňa kritériá stavby podľa stavebného zákona.

13. K nesprávnemu právnemu posúdeniu otázky procesných pochybení sťažovateľa 1/ a 2/ argumentovali tým, že krajský súd nesprávne posúdil otázku okruhu účastníkov. Poukazuju na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Sžp/1/2010, krajský súd podľa sťažovateľov 1/ a 2/ nesprávne aplikoval *lex generalis* § 14 správneho poriadku namiesto § 59 ods. 1 písm. b) stavebného zákona a zároveň nešpecifikoval, akým spôsobom môže byť právna situácia údajne opomenutých účastníkov ovplyvnená s ohľadom na priestorové a situačné umiestnenie, prírodné podmienky priestoru a charakteristiky stavby. Ďalej uviedli, že opomenutí účastníci sa počas konania nedomáhali svojho postavenia ako účastníka a zároveň nebolo preukázané, že stavba môže mať priamy vplyv na ich práva alebo záujmy.

14. K nesprávnemu právnemu posúdeniu otázky procesných pochybení sťažovateľa 1/ a 2/ argumentovali tým, že krajský súd nesprávne posúdil nedoručenie vyjadrenia sťažovateľov 1/ a 2/ žalobcom 1/ a 2/, keďže odstránenie formálnych väd, ktoré nemôžu prívodiť iné, či výhodnejšie rozhodnutie pre žalobcov nie je dôvodom pre zrušenie administratívneho rozhodnutia. Závery krajského súdu sú tak podľa sťažovateľov 1/ a 2/ aj s poukazom na judikatúru Najvyššieho súdu SR založené na nesprávnej aplikácii § 33 ods. 1 a 2, keďže tieto nemožno vykladať formalisticky, ale vzhľadom na konkrétne okolnosti v každej individuálnej veci a žalovaný nezaložil svoje rozhodnutie na vyjadrení sťažovateľov 1/ a 2/, preto ide v prípade nedoručenia predmetného vyjadrenia len o formálny nedostatok, ktorý nezasahuje do subjektívnych práv žalobcov 1/ a 2/.

15. Žalobcovia 1/ a 2/ navrhli vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti túto zamietnuť ako nedôvodnú. Rozsudok krajského súdu považujú za vecne i procesne správny. Pridržali sa názoru, že dotknutá stavba v čase napadnutého rozhodnutia neexistovala a, že povolenie zmeny stavby pred jej dokončením presahuje zákonnú možnosť zmeny stavby pred jej dokončením. Nepovolenými búracími stavbami došlo podľa názoru žalobcov 1/ a 2/ k zániku pôvodnej stavby. Poukázali na obsah pôvodného stavebného povolenia z roku 2012 a rozdiel v porovnaní s prvostupňovým rozhodnutím, ktoré opomína 3. nadzemné podlažie. S poukazom na novú projektovú dokumentáciu z roku 2015 uviedli, že sťažovatelia 1/ a 2/ namiesto povolenej rekonštrukcie rodinného domu XX plánovali nepovolené odstránenie tejto stavby a následnú novostavbu iného rodinného domu XX. Nová projektová dokumentácia z roku 2015 bola výrazne odlišná oproti tej pôvodnej z roku 2010, pričom neumožňovala rekonštrukciu, ale vyžadovala priamo odstránenie pôvodnej stavby a následnú novostavbu. Žalobcovia 1/ a 2/ ďalej uviedli, že namiesto povolenej rekonštrukcie podľa pôvodnej projektovej dokumentácie sťažovateľa 1/ a 2/ začali nepovolené odstraňovanie celých podlaží v rozpore s pôvodným právoplatným stavebným povolením a vyjadrením Krajského pamiatkového úradu. K tomuto by však bolo potrebné predchádzajúce rozhodnutie o

odstránení stavby, ktoré vyžaduje aj iné podklady v stavebnom konaní a iné podmienky pre stavebníka. Žalobcovia 1/ a 2/ poukázali na to, že nová projektová dokumentácia z roku 2015 nemá s tou pôvodnou z roku 2010 spoločný počet podlaží, výškovú úroveň jednotlivých podlaží, výšku stavby a ani dispozičné riešenie, čiže ani úžitkovú plochu jednotlivých podlaží. Poukázali na rozličné druhy stavieb podľa stavebného zákona a súčasne uviedli, že predmetom konania o zmene stavby pred jej dokončením má byť také pokročilé štádium výstavby toho-ktorého druhu stavby, aké sa vyžaduje pri kolaudácii toho-ktorého druhu stavby (v danom prípade rodinného domu). Pridržali sa tak tvrdenia, že nebolo možné konať o zmene stavby pred jej dokončením, keďže chýbal predmet konania, pretože pôvodný rodinný dom XX už v rozhodnom čase neexistoval.

16. Žalobcovia 1/ a 2/ sa nestotožnili s namietanou arbitrárnosťou napadnutého rozsudku. Nestotožnili sa ani s tvrdením sťažovateľov 1/ a 2/, že by nedoručenie ich vyjadrenia žalobcom 1/ a 2/ bolo len formálnym pochybením, pričom v tejto súvislosti poukázali na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu SR, Ústavného súdu SR, ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva. Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa spochybnenia záverov krajského súdu ohľadom opomenutých účastníkov konania žalobcovia 1/ a 2/ s poukazom na zákonné ustanovenia uviedli, že opomenutí účastníci sú spoluvlastníkmi rodinného domu so súpisným číslom XXXX na E., ktorý susedí s rodinným domom vo vlastníctve sťažovateľov so súpisným číslom XXXX na E. a okrem jednotného súpisného čísla rodinného domu vo vlastníctve opomenutých účastníkov a žalobcov 1/ a 2/ sa jedná o jeden dom. Žalobcovia 1/ a 2/ poukázali na to, že rodinný dom XX, ktorý je vo vlastníctve žalobcov 1/ a 2/ a opomenutých účastníkov je umiestnený v prudko svahovitom teréne, ktorý staticky zabezpečuje cca 7m vysoký a cca 30m dlhý oporný múr, pričom tento pozemok par. č. 2980/1 susedí s pozemkom sťažovateľov 1/ a 2/ par. č. 2973/1. Uvedené má podľa žalobcov 1/ a 2/ významný vplyv na statické zabezpečenie stability rodinného domu 20 so súpisným č. 6300, ktorého spoluvlastníkmi sú opomenutí účastníci, najmä pri búracích a rekonštrukčných prácach na susedných nehnuteľnostiach. Záverom navrhlí nepriznať kasačnej sťažnosti odkladný účinok.

17. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti odkázal na svoje vyjadrenie k žalobe a odôvodnenie napadnutého rozhodnutia.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle § 440 SSP, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky <. (§ 137 ods. 2 a 3 SSP) a kasačnú sťažnosť sťažovateľov 1/ a 2/ podľa § 461 SSP zamietol.

19. Kasačný súd vníma otázku procesných pochybení ako kľúčovú pre posúdenie prejednávanej veci. Popri uvedenom sa však javí ako relevantným subsidiárne sa dotknúť aj otázky právneho posúdenia zmeny stavby pred dokončením.

20. Vo vzťahu k otázke procesných pochybení sa kasačný súd stotožňuje s rozsudkom krajského súdu (body 57 až 65). Pokiaľ ide o nedoručenie vyjadrenia sťažovateľov 1/ a 2/ kasačný súd konštatuje, že v tomto prípade bolo potrebné zvážiť, či nedoručením vyjadrenia sťažovateľov 1/ a 2/ k odvolaniu žalobcov 1/ a 2/ bola týmto odňatá možnosť konať pred správnym orgánom. K takémuto posúdeniu je potrebné pristupovať z materiálneho hľadiska a v tejto súvislosti prihliadať na podstatu a obsah dotknutého vyjadrenia. Za zásah do práva na spravodlivý proces sa považuje nedoručenie takého vyjadrenia protistrany, ktoré bolo formulované ako skutková a právna argumentácia. Po preštudovaní obsahu a podstaty dotknutého vyjadrenia v prejednávanej veci je nepochybné, že toto predstavovalo rozsiahlu skutkovú, ako aj právnu argumentáciu smerujúcu voči námietkam žalobcov 1/ a 2/, ktoré vzniesli v odvolaní. V tomto prípade nemožno uvedené procesné pochybenie akceptovať a nemožno sa stotožniť s názorom sťažovateľov, že ide len o formálne pochybenie. V rámci skutkovej a právnej argumentácie totiž vyjadrenie obsahuje podstatnú časť argumentácie, ktorú následne sťažovatelia využili aj v rámci súdneho konania. Bolo by preto nelogické konštatovať, že dotknuté vyjadrenie nemá

argumentačnú hodnotu a s tým spojený vplyv na následne prijaté rozhodnutie žalovaného jeho nedoručenie je len formálnym pochybením. Kasačný súd uvádza, že pokiaľ vyjadrenie stavebníkov k odvolaniu účastníkov stavebného konania obsahovalo argumentáciu, malo jednoznačne aspoň potenciálny vplyv na následné rozhodnutie. V tejto súvislosti kasačný súd konštatuje, že pokiaľ vyjadrenie jedného z účastníkov obsahuje skutkovú a právnu argumentáciu je potrebné doručiť ho druhej strane a to bez ohľadu na to, či jeho vplyv bol len potenciálny, alebo faktický, v tom zmysle, že si jeho obsah osvojil príslušný správny orgán, ktorý vo veci rozhodol. Uvedené podľa názoru kasačného súdu korešponduje zmyslu a účelu § 33 ods. 1 a 2 správneho poriadku a krajský súd tento v prejednávanej veci správne interpretoval a jeho aplikáciu dostatočne odôvodnil.

21. Pokiaľ ide o otázku viažucu sa k opomenutým účastníkom, kasačný súd sa stotožňuje s posúdením krajského súdu (body 60 až 64). Je zrejme, že nehnuteľnosť vo vlastníctve žalobcov 1/ a 2/ je dvojdom, ktorého časť je vo vlastníctve opomenutých účastníkov. Je teda nepochybné, že z faktického hľadiska nemožno izolovať časť tejto nehnuteľnosti a tvrdiť, že nie je bezprostredne susediacou so stavbou sťažovateľov 1/ a 2/. Argument sťažovateľov, že medzi nehnuteľnosťou opomenutých účastníkov a ich stavbou sa nachádza nehnuteľnosť žalobcov 1/ a 2/ neobstojí, pretože hoci je pravdou, že časť nehnuteľnosti vo vlastníctve opomenutých účastníkov je, vychádzajúc z katastrálnej mapy, umiestnená na parcele priamo susediacej s parcelou žalobcov 1/ a 2/ a nie priamo susediacej s parcelou vo vlastníctve sťažovateľov 1/ a 2/, na ktorej sa nachádza dotknutá stavba, významnú skutočnosť predstavuje to, že ide o dvojdom. Prihliadnuc aj na vyjadrenie žalobcov 1/ a 2/ ku kasačnej sťažnosti možno konštatovať, že realizácia stavby môže mať vzhľadom na terénne podmienky potenciálne negatívny vplyv na statiku celej nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcov 1/ a 2/ a opomenutých účastníkov. Z uvedeného dôvodu sa preto kasačný súd stotožňuje s názorom krajského súdu, že v predmetnom konaní mohli byť dotknuté záujmy a práva opomenutých účastníkov a preto mali byť títo účastníkmi administratívneho konania. Skutočnosť, či sa tohto postavenia domáhali počas konania je irelevantná pre posúdenie otázky, či spĺňajú podmienky pre nadobudnutie postavenia účastníka v tomto konaní.

22. Kasačný súd považuje za vhodné subsidiárne sa zaoberať aj spornou otázkou, týkajúcou sa zmeny stavby pred jej dokončením.

23. Podľa § 68 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) stavebný úrad môže v odôvodnených prípadoch na žiadosť stavebníka povoliť zmenu stavby ešte pred jej dokončením.

24. Vyhodnotenie, či ide o zmenu stavby pred jej dokončením, je predmetom správnej úvahy stavebného úradu, ktorá je preskúmateľná správnym súdom. Ide o právnu otázku, ktorú ustaluje stavebný úrad na základe odborných znalostí.

25. Kasačný súd preskúmal, či voľná správna úvaha ohľadne pojmových znakov zmeny stavby pred dokončením v konkrétnom prípade nevybočila z medzí a hľadísk ustanovení § 43 ods. 1, § 68 a § 139b ods. 4 Stavebného zákona.

26. Vychádzajúc zo skutkových okolností, ako aj spisového materiálu je možno konštatovať, že stavba má predstavovať rodinný dom. Je zrejme, že stavba-rodinný dom v najaktuálnejšom štádiu, ktorý je na účely aplikácie § 68 a § 139b ods. 4 stavebného zákona vymedzený ako štádium „pred dokončením“ bude mať obytné miestnosti minimálne v štádiu rozostavania. V danom prípade však bola žiadosť o zmenu stavby pred jej dokončením adresovaná stavebnému úradu v momente, kedy stavba nemala žiadnu obytnú miestnosť v dôsledku zbúrania všetkých podlaží, okrem tých, ktoré predstavujú pivničné priestory. Pokiaľ by teda stavebný úrad vychádzal zo spoľahlivo a úplne zisteného skutkového stavu, musel by v tomto prípade konštatovať, že stavba rodinného domu neobsahuje obytné priestory a primeraný stupeň rozostavanosti. Je zrejme, že v dôsledku absencie týchto priestorov nemožno zistiť o aký druh stavby fakticky ide. Z faktickej existencie len pozostatkov z pivničných priestorov nevyplýva, že by išlo o zmenu stavby rodinného domu pred dokončením v zmysle § 68 ods. 1 Stavebného zákona.

27. Senát najvyššieho súdu nezistil v danej veci procesné dôvody na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti v zmysle § 447 ods. 1 SSP, keďže sťažovatelia 1/ a 2 nepreukázali, že išlo o zmenu stavby pred jej dokončením.

28. O náhrade trov kasačného konania rozhodol tak, že sťažovateľom 1/ a 2/ a žalovanému, ktorí v tomto konaní nemali úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP a analogicky podľa § 168 SSP) a žalobcom 1/ a 2/ náhradu trov konania priznal v zmysle § 167 ods. 1 SSP, keďže mali úspech v kasačnom konaní.

29. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.